

og det aandelige Omraade kunne blive udvidede og højnede, og for at de kunne komme til at se Livet under forskellige Forhold, at de arbejde og virke i forskellige Skoler, før de komme ind i faste Stillingen. Det har efter min Formening en særlig Betydning, at de frit kunne arbejde enten i en privat statsunderstøttet Skole eller i en offentlig Skole, da det vil bidrage til at lette den Forstaaelse, som mere og mere kommer til Stede mellem disse Skoler. Det vil ogsaa bidrage til, at Lærerne indbyrdes faa mere Fællesfølelse i den Gerning, de have, hvad enten de arbejde paa den ene eller den anden Side. Jeg ser ikke rettere, end at man her ellers i nogen Maade gaar til at sætte Skel. Vi sige paa en Maade til de unge Lærere: I kunne godt gaa hen og arbejde i en statsunderstøttet Privatskole, men selv om det er en Skole, hvor Undervisningen gives i samme Omfang som i den offentlige Skole, maa I finde Jer i, at naar I en Gang faa fast Ansættelse i den offentlige Skole, faa I mindre Løn. Det forekommer mig, at man derved giver disse Skoler et forskelligt Stempel, og at det vil bidrage til, at unge dygtige Lærerkrafter ikke finde Anledning til for en Tid at arbejde ved de private Skoler. Man maa ikke se bort fra, at de unge Mennesker ogsaa ville tage Hensyn til, at det i Fremtiden vil faa Indflydelse paa deres Lønningforhold, at de en Tid have arbejdet ved den private Skole. Jeg mener, at man i denne Forbindelse ikke helt skal se bort fra, at der ude i Befolkningen baade mellem Lærere og Forældre næres visse Betæneligheder ved Gennemførelsen af den i Fjor vedtagne Almenskolelov paa Grund af dens Følger for Børneskolens Udvikling i Fremtiden her i Landet. Sætte vi nu dette Skel eller — om man vil — ophæve vi nu ikke dette Skel, vil det i nogen Grad kunne siges, at man nu vil gaa til yderligere at udvikle Rammerne for den offentlige Skole, saa at den bliver en Tvangsskole, som alt skal ind under, og hvorved vi kvæle alle fri Bevægelser, saa at de private Skoler her i Danmark ikke kunne bestaa, uden at de bæres af de kapitalstærke Hjem.

Efter den ny Skolelovs Vedtagelse er der ikke megen Sandsynlighed for, at fast ansatte Lærere flytte, thi de behøve det ikke af Hensyn til Lønningsspørgsmaalet. Naar der i en Kommune er en Lærer, som en stor Del af Befolkningen ikke ynder, er man henvist til at oprette en pri-

vat Skole, og Forholdet skulde da ikke være saaledes, at man ved yderligere at udvikle den offentlige Skole uden samtidig at støtte den private skulde bidrage til at gøre det vanskeligt for de sidste at konkurrere og saaledes udelukke Skolernes gensidige Impulser. Jeg tror heller ikke, det har været Opfattelsen, hverken fra Udvalgets, Rigsdagens eller Ministerens Side. Jeg vilde nødigt, at det skal have Skin af, at Udviklingen skulde gaa i den Retning, og derfor kunde jeg meget ønske, at der kunde tages Hensyn til det Forslag, som er stillet under Nr. 21.

Der er af et socialdemokratisk Mindretal stillet forskellige Ændringsforslag, som jeg vil gøre et Par Bemærkninger til. Der er enkelte af disse Ændringer, som jeg godt kunde tiltræde, og det gælder navnlig Ændringsforslaget under Nr. 4, som angaar hygiejniske Forholdsregler i Skolen, og ligeledes Forslaget om, at Bibelhistorien bliver Grundlaget for Religionsundervisningen. Ordføreren for Mindretallet, det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), fremhævede en Kommissionsbetænkning fra 1882, der angik Forholdene i Skolerne paa Landet. Hvis det ærede Medlem kom ud paa Landet, vilde han se, at der i de 20 Aar, der ere gaaede siden da, er sket betydelige Forandringer. Det vilde være mig en Fornøjelse, hvis det ærede Medlem vilde besøge mig, jeg skulde da vise ham vor offentlige Skole, vor private Fortsættelsesskole og vor Friskole, og han skulde finde, at de Krav, som han opstiller under Nr. 4, ere gennemførte med Undtagelse af, at vi ikke have en Skolelæge, men det kunde vi let faa, det koster ikke meget at ansætte en saadan. Jeg vil forudsætte, at hvis det ærede Medlem vil gøre Gengæld og tillade mig at følge med ham omkring og undersøge Byskolerne, vilde det nok vise sig, at der ikke fandtes saa faa Skoler, hvor disse Forordninger ikke vare fyldestgjorte i den Grad, som Tilfældet er med Skolerne paa Landet. Hygiejnen er jo et Omraade, paa hvilket der kan gennemføres meget ad Frivillighedens Vej. Jo mere det kommunale Selvstyre vinder frem, jo mere maa det blive Befolkningen selv, som maa interessere sig derfor, idet de faa Forstaaelse af, at i samme Grad, som vi ønske vore Hjem skulle være sunde og hyggelige, maa vi stræbe efter dette i Skolerne. Det viser sig ogsaa, at der er indtraadt ret tilfredsstillende Forbedringer med Skolerne i den